

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Παιδαγωγικά

Ενότητα ΣΤ: Διαχείριση Σχολικής Τάξης

Ζαχαρούλα Σμυρναίου

Σχολή Φιλοσοφίας

Τμήμα Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

Περιεχόμενα ενότητας

- Ψυχολογική κατάσταση
- Συναισθηματική Νοημοσύνη
- Μαθησιακές Δυσκολίες, Αποκλίνουσες Συμπεριφορές
- Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες

Δυσλεξία (1)

- Η Δυσλεξία δεν είναι κατά βάση μια διαταραχή της εκφοράς του λόγου. Ο προφορικός λόγος των δυσλεξικών παιδιών είναι φυσιολογικός εκτός και αν συμπτωματικά συνυπάρχει και κάποια άλλη διαταραχή. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι σε μερικούς δυσλεξικούς παρουσιάζονται φωνολογικά προβλήματα, τα οποία εκδηλώνονται με ιδιαίτερη δυσκολία στην συνειδητοποίηση των λεπτών φωνολογικών διαφορών των φωνημάτων.

Δυσλεξία (2)

- Ακόμα και στον προφορικό λόγο μπορεί να συμβαίνει τα φωνήματα αυτά να αρθρώνονται λανθασμένα. Έτσι, συμβαίνει συχνά να συναντάμε δυσλεξικά παιδιά που να αντικαθιστούν στον προφορικό τους λόγο κάποια φωνήματα με άλλα (π.χ. να λένε «φ» αντί για «β», ή «λ» αντί για «ρ» κ.λπ.)
- Επίσης έχει παρατηρηθεί ότι ο λόγος των δυσλεξικών είναι γενικότερα φτωχός, συχνότατα χωρίς καλή σύνταξη, χωρίς πλούσιο λεξιλόγιο, πολύ λακωνικός.

Δυσλεξία (3)

- Ενώ ο λόγος τους ακούγεται σαν και να μην υπάρχει κάποιο ειδικό πρόβλημα, αν θα παρατηρήσουμε όχι μόνο το τι λένε τα παιδιά αλλά το τι δεν λένε, και αν φέρουμε στο νου μας το τι λένε τα παιδιά τα οποία έχουν πλούσιο λόγο και εκφράζονται με πολλές λεπτομέρειες, τότε θα συνειδητοποιήσουμε καλύτερα τη φτωχότητα της έκφρασής τους, τόσο της γραπτής όσο και της προφορικής.

Δυσορθογραφία

- Η Δυσορθογραφία χαρακτηρίζεται από εξαιρετική δυσκολία στην ορθογραφία τη στιγμή που η ανάγνωση μπορεί να είναι καλή. Είναι όμως και αυτή μια ειδική αναπτυξιακή μαθησιακή δυσκολία και δεν οφείλεται σε άλλους λόγους όπως είναι η έλλειψη εκπαίδευσης, ή τα ψυχολογικά προβλήματα, η αδιαφορία, η χαμηλή νοητική δυνατότητα ή άλλα προβλήματα.
- Τα παιδιά με Δυσορθογραφία δυσκολεύονται όπως και τα δυσλεξικά στην απομνημόνευση της ορθογραφίας και ταλαιπωρούνται κι αυτά από τη δυσκολία τους. Ενώ γνωρίζουν τους κανόνες της ορθογραφίας και της γραμματικής δεν τους εφαρμόζουν αυτόματα όταν γράφουν, κι αν δεν μπορούν να συγκεντρώσουν τη σκέψη τους σε όσα έχουν διδαχθεί θα κάνουν πολλά λάθη όπως ακριβώς συμβαίνει και στους δυσλεξικούς.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (1)

- Χρησιμοποιούμε λοιπόν τον όρο «Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες» στο γραπτό λόγο για να αναφερθούμε σε μια ξεχωριστή κατηγορία δυσκολιών που αφορούν τη μάθηση και πιο συγκεκριμένα την επεξεργασία του συμβολικού γραπτού λόγου, τη Δυσλεξία και τη Δυσορθογραφία.
- Η Δυσλεξία εκφράζεται με ασυνήθιστα επίμονη δυσκολία κυρίως στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και της ορθογραφίας.
- Η Δυσορθογραφία είναι έντονη και επίμονη δυσκολία στην απόκτηση της δεξιότητας για ορθογραφημένη γραφή τη στιγμή που η δεξιότητα για σωστή γρήγορη και ευχερή ανάγνωση αναπτύσσεται κανονικά.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (2)

- Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, και η χαμηλή επίδοση στο γλωσσικό μάθημα που συνεπάγονται, δεν είναι συνέπεια χαμηλής νοητικής δυνατότητας, νευρολογικής βλάβης, αισθητηριακής βλάβης στην όραση και στην ακοή, συναισθηματικής διαταραχής, άγχους, ψυχολογικών προβλημάτων ή κακών περιβαλλοντικών συνθηκών.
- Αυτά όλα είναι βέβαια αιτίες σχολική αποτυχίας. Όμως δεν συνεπάγονται δυσλεξία. Αν ένας μαθητής έχει κάποια από τις παραπάνω αιτίες και για αυτό δυσκολεύεται στο σχολείο του, αυτό δεν σημαίνει ότι οι αιτίες αυτές του «δημιούργησαν» δυσλεξία.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (3)

- Απλώς επηρεάζουν αυτές οι ίδιες απ' ευθείας, και από μόνες τους την μαθησιακή δυνατότητα του παιδιού και έτσι παρουσιάζεται χαμηλή σχολική επίδοση σε διάφορα μαθήματα ανάλογα με την περίπτωση.
- Μερικές φορές βέβαια είναι πιθανόν να συνυπάρχει κάποια από όλες αυτές τις αιτίες ή και κάποια άλλη διαφορετική, μαζί με τη δυσλεξία.
- Τότε, δύο αιτίες (ή και περισσότερες σε μερικές περιπτώσεις) προκαλούν προβλήματα και τότε είναι πάρα πολύ δύσκολο να αποφασίσει κανείς σε τι ποσοστό η δυσκολία των παιδιών οφείλεται στη Δυσλεξία, και σε τι ποσοστό οφείλεται σε κάποια από τις άλλες ιδιαιτερότητες που συνυπάρχουν.
- Έτσι, οι ερευνητές προκειμένου να μελετήσουν τη φύση της δυσλεξίας θέτουν σαν προϋπόθεση ότι είναι καλύτερα να εργάζονται με παιδιά που δεν παρουσιάζουν καμία απολύτως άλλη διαταραχή.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (4)

- Οι Ειδικές Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες είναι η έκφραση μιας δυσλειτουργίας που χαρακτηρίζει ένα άτομο από τη γέννησή του, και διαρκεί δια βίου.
- Δεν εμφανίζεται ξαφνικά και δεν θεραπεύεται με την έννοια της απόλυτης ίασης με καμία μέθοδο εκπαιδευτική ή ιατρική ή άλλη, και με κανένα τρόπο, τουλάχιστον σύμφωνα με τα σημερινά επιστημονικά δεδομένα.
- Αν και έχουν υποστηριχθεί μερικές απόψεις σχετικά με αυτό το θέμα (π.χ. χρήση ακουστικών, εγκεφαλογραφημάτων, μαγνητών, φακών κλπ) από κάποιους ερευνητές, όλες μέχρι τώρα έχουν απόλυτα απορριφθεί από την επιστημονική κοινότητα και έχουν κριθεί εντελώς ακατάλληλες.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (5)

- Η δυσλεξία αντιμετωπίζεται βέβαια και μάλιστα με μεγάλη επιτυχία με εκπαιδευτικές μεθόδους με την έννοια ότι τα συμπτώματα τα οποία ταλαιπωρούν τα δυσλεξικά άτομα και τα εμποδίζουν να λειτουργήσουν στο σχολείο με άνεση και να αξιοποιήσουν τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες, μπορούν με το χρόνο και με την ειδική εκπαίδευση να ελαχιστοποιούνται.
- Για παράδειγμα η ανάγνωση και η ορθογραφία μπορούν να φτάσουν σε ένα πολύ καλό επίπεδο, ως και παρόμοιο με εκείνο των μη δυσλεξικών μαθητών, όμως η δυσκολία τους με την έννοια της δυσλειτουργίας παραμένει και θα παρουσιάσει συμπτώματα όταν προκύψει νέα ευκαιρία όπως η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας.

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες (6)

- Επομένως δεν είναι δυνατόν ένας μαθητής να είναι καλός και χωρίς καθόλου δυσκολίες μέχρι για παράδειγμα την Γ΄ ή την Δ΄ ή άλλη τάξη, και ξαφνικά μετά να παρουσιάζει μαθησιακές δυσκολίες και να αποδίδουμε αυτές τις δυσκολίες σε δυσλεξία. Οι δυσκολίες αυτού του μαθητή θα πρέπει να οφείλονται σε άλλα αίτια τα οποία θα πρέπει να διερευνηθούν.
- Οι ειδικές εξελικτικές δυσκολίες σε άλλες περιπτώσεις έχουν κληρονομική βάση και σε άλλες συγγενή αιτιολογία δηλαδή συμβάντα κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και του τοκετού.
- Σε άλλες περιπτώσεις πάλι δεν συμβαίνει να υπάρχει ούτε κληρονομικότητα ούτε και άλλα επιβαρυντικά στοιχεία. Το όλο αυτό θέμα της αιτιολογίας βρίσκεται ακόμα σε διερεύνηση αν και ήδη υπάρχουν πολύ καλές μελέτες και αρκετά ενδεικτικά στοιχεία.

Τέλος

Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ζαχαρούλα Σμυρναίου. «Παιδαγωγικά, Διαχείριση Σχολικής Τάξης, Εξελικτικές Μαθησιακές Δυσκολίες». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/MATH18/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 1. By cuidado infantil (cuidadoinfantil.net) [CC-BY-SA-3.0 (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)], via Wikimedia Commons.

Σύνδεσμος: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ADislexia_nens.jpg

